
F Ö L D É P Í T É S Z E T

A Falufejlesztési Társaság Építészeti Tagozatának III. országos vándorgyűlése, Nagykovácsi, Tisza-kastély, 2000. január 21-22.

A Falufejlesztési Társaság építész tagozata ismét megrendezte országos tanácskozását Nagykovácsiban. Elsősorban olyan vendégeket, és érdeklődőket hívtunk meg vándorgyűlésünkre, akik már évek óta a Falufejlesztési Társaság köréhez tartoznak. Elsősorban kistelepülések, aprófalvak polgármestereit, az Országos Falugondnoki Hálózat tagjait, főépítészeket, civil szervezetek (faluszépítő egyesület, közösségfejlesztő szakemberek) vezetőit.

A magyar falvak egzisztenciájának, önigazgatási képességének, szellemi felemelkedésének a mai napig nincs biztos alapja. Nincs biztosítva az épített környezet szakmai felügyelete és védelme. A falvak saját problémáik és feladataik megoldásában szinte magukra maradtak, intézményi, szellemi, és gazdasági támogatottság nélkül. Az egyletek megszűntek, s kevés új alakult '89 óta. A falu arculatával, építészeti-környezeti kultúrájával alig törődik valaki, igazi gazdája nincs. A helyi demokrácia még nem fejlődött ki, a felnőtt, felelős polgárok száma kevés.

A Falufejlesztési Társaság építész tagozata a kistelepülések épített környezetének kérdéseire keresi a lehetséges válaszokat, a konkrét feladatok megoldásait. Olyan személyes kapcsolatteremtésen alapuló szakmai támogatással, amely mindig az adott település körülményeit, felemelkedésének stratégiai lehetőségeit tartja szem előtt.

Célkitűzéseinknek három fő iránya van:

1. fejlesztési stratégiák:

Az új szemléletű fejlesztési és szabályozási tervek készítéséhez megfelelő, intelligens szakemberekre van szükség. A falvak nem rendelkeznek helyileg érvényes, aktuális, használható helyi építési előírásokkal. Az OTÉK általános rendelkezései egy falukép létrehozására nem alkalmasak. A régi rendezési tervek elavultak, és a korábbi szabályozási előírások a hagyományos értékeket szétrombolták, és sok esetben átépítésre ítélték olyan településrészeket, épületeket, melyeket ma már egyértelműen védendőnek tartunk. A régi, központilag szabályozott fejlesztési tervek helyett a helyi igényeket és stratégiai célokat megvalósító szabályozások kidolgozása szükséges.

2. főépítészek ajánlása:

Főépítési, építész tervezői feladatok ellátására igyekszünk minél szélesebb körben megfelelő szakembereket ajánlani. Ma egy kistelepülés építészeti feladatainak intézését kevés helyen látja el a helyi érdekeket is képviselő szakember; olyan, józáltsággal és felelősséggel bíró képzett építész, aki szakmai, vagy helyi tapasztalatai révén az önkormányzat vezetőinek közvetlen tanácsadójaként a község építészeti kérdéseiben dönteni képes. Ezért igyekszünk bemutatni a korábbi szakmai tapasztalatok eredményeit és lehetőségeit, az érdeklődő önkormányzatoknak.

3. tudáscsere:

Igyekszünk minél több olyan alkalmat és lehetőséget nyújtani a Társaság aktív és érdeklődő tagjai számára, hogy kicserélhessük tapasztalatainkat, új kezdeményezésekről, tervekről, programokról tájékozódhassunk. Leggyakrabban az Első Magyar Sörcearnokban (volt Gilde söröző; Vámház krt. 17.) szoktunk találkozni, de sokszor ennél szervezetesebb formában is összegyűlünk, hogy egy-egy témát alaposabban kitárgyalhassunk.

Ilyen formában szerveztük meg az idén Nagykovácsiban immár harmadik Országos Vándorgyűlésünket is. Témánkül az ökológikus építészettel választottuk olyan tágabb, egész környezetkultúránkat, gondolkodásunkat érintő formában, hogy a Falufejlesztési Társaság tanácskozásán bemutatott konkrét példák is igazolták, hogy az ökológikus gondolkodás eredményes alternatívát jelenthet a környezetkárosító, iparosított termeléssel szemben.

Ezúton szeretnénk köszönetet mondani a Kós Károly Egyesülésnek, hogy az *Országépítő* mellékleteként megjelenő kiadványukban az ÖKO-ÉPÍTÉSZET című tanácskozásunkon elhangzottakat ilyen módon is az érdeklődők figyelmébe ajánlhatjuk.

Krizsán András építész
a Falufejlesztési Társaság
építész tagozatának elnöke